

Lagrådsremiss

Sekretess vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd och slopad kontrolluppgiftsskyldighet

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 22 december 2022

Ebba Busch

Pontus Söderström
(Infrastrukturdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att sekretess ska gälla vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd till elanvändare. Vid handläggningen av sådana ärenden ska sekretess gälla till skydd för enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Sekretess ska också gälla i sådana ärenden till skydd för uppgift som används för att identifiera elektriska anläggningar, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att en enskild lider skada. De nya bestämmelserna införs i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I lagrådsremissen föreslås också att kontrolluppgiftsskyldigheten ska slopas för ersättning som avser utbetalning av elstöd till elanvändare. Den nya bestämmelsen införs i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2023.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	6
2.3	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	7
3	Ärendet och dess beredning	8
4	Elstöd till elanvändare	8
5	En förordning om elstöd till konsumenter	9
6	Offentlighet och sekretess	10
6.1	Allmänt om offentlighets- och sekretessregleringen	10
6.2	Sekretess i Försäkringskassans verksamhet	11
7	Sekretess ska gälla hos Försäkringskassan i ärenden om elstöd till elanvändare för uppgift om enskilda personliga förhållanden	12
8	Sekretess ska gälla hos Försäkringskassan i ärenden om elstöd till elanvändare för uppgifter som används för att identifiera elektriska anläggningar	15
9	Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör inte inskränkas	19
10	Slopad kontrolluppgiftsskyldighet för näringsbidrag i vissa fall	19
11	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	20
12	Konsekvenser	21
13	Författningskommentar	23
13.1	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	23
13.2	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	24
13.3	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	24
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Sekretess vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om högkostnadsskydd för elanvändare och slopad kontrolluppgiftsskyldighet	25
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	26
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	29
Bilaga 4	Sammanfattning av promemorian Sekretess i fråga om elektriska anläggningars identitet vid	

	Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd till elanvändare.....	30
Bilaga 5	Promemorians lagförslag	31
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna	32

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
2. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
3. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas två nya paragrafer, 28 kap. 4 a och 4 b §§, och närmast före 28 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 kap.

Elstöd till elanvändare

4 a §

Sekretess gäller hos Försäkringskassan i ärende om stöd till elanvändare för att mildra effekterna av höga elpriser för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

4 b §

Sekretess gäller hos Försäkringskassan i ärende om stöd till elanvändare för att mildra effekterna av höga elpriser för uppgift som används för att identifiera elektriska anläggningar, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att en enskild lider skada.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2023.

2.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §¹

Kontrollavgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

Kontrollavgift ska inte lämnas om ersättning som avser utbetalning av elstöd till elanvändare.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2023.

2.3 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §¹

Kontrollavgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

Kontrollavgift ska inte lämnas om ersättning som avser utbetalning av elstöd till elanvändare.

Kontrollavgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ersättning och förmån som getts ut före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2023:000. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen gav den 18 augusti 2022 Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) i uppdrag att ansöka om att använda intäkter från överbelastning i elnätet, s.k. flaskhalsintäkter, för att finansiera nödtågärder som på kort sikt kan komma konsumenter och företag till del. Svenska kraftnät ansökte den 27 oktober 2022 hos Energimarknadsinspektionen om att använda flaskhalsintäkterna för att finansiera ett stöd till elanvändarna i form av en engångsutbetalning. Den 16 november 2022 godkände Energimarknadsinspektionen delvis Svenska kraftnäts ansökan (2022-102955).

Regeringen har beslutat en förordning om elstöd till konsumenter (elstöd). Försäkringskassan ska pröva frågor om elstöd enligt förordningen.

Promemorian Sekretess vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om högstkostnadsskydd för elanvändare och slopad kontrolluppgiftsskyldighet har tagits fram i Regeringskansliet. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Infrastrukturdepartementet (I2022/02218).

Promemorian Sekretess i fråga om elektriska anläggningars identitet vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd till elanvändare har tagits fram i Regeringskansliet. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 4*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 5*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. Remissinstanserna har även getts tillfälle att yttra sig över förslaget vid ett remissmöte den 19 december 2022. Remissvaren, en promemoria med anteckningar från remissmötet och en sammanställning av remissvaren finns tillgängliga i Infrastrukturdepartementet (I2022/02333).

4 Elstöd till elanvändare

Flaskhalsintäkter används normalt för att bibehålla och öka överföringskapaciteten i elnätet. På grund av de extrema omständigheter som råder på energimarknaden finns det möjlighet till undantag från Europeiska unionens regler så att medlen kan användas till ett elstöd till elanvändare. Elstödet och den administration som krävs för utbetalningen finansieras genom användning av överintäkter till följd av intäkter från överbelastning på det sätt som avses i artikel 9 i rådets förordning (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna.

Energimarknadsinspektionen har godkänt att alla elanvändare – fysiska och juridiska personer – med eget elavtal i elområdena 3 och 4 får del av stödet. Stödet ska utgå från årsförbrukningen i en uttagpunkt under perioden den 1 oktober 2021 till och med den 30 september 2022. Stödet får betalas ut till den elanvändare som hade ett elnätsavtal i en specifik uttagpunkt dagen efter det att Energimarknadsinspektionen godkände

ansökan. Stödet ska lämnas med 50 öre per kilowattimme för elanvändare i elområde 3 och med 79 öre per kilowattimme för elanvändare i elområde 4. Detta innebär som exempel att en elanvändare med en förbrukning om 20 000 kilowattimmar under den aktuella perioden kommer att få stöd om 10 000 kronor i elområde 3 och om 15 800 kronor i elområde 4. Stödet kommer som helhet att lämnas med 55 miljarder kronor.

Elstödet är ett engångsstöd som kommer att betalas ut till berörda elanvändare. Enligt Energimarknadsinspektionens beslut ska en del av stödet betalas ut utan ansökningsförfarande för förbrukning som understiger 3 000 000 kilowattimmar per uttagspunkt under perioden. Det motsvarar en högsta automatisk utbetalning per uttagspunkt om 1,5 miljoner kronor i elområde 3 och om 2,37 miljoner kronor i elområde 4.

Flaskhalsintäkter får enligt Energimarknadsinspektionens beslut vidare användas för att finansiera ett tilläggsstöd för den förbrukning som överstiger 3 000 000 kilowattimmar per uttagspunkt. Ett sådant stöd får betalas ut först efter ansökan och om elanvändaren kan visa att den har haft en genomsnittlig faktisk kostnad för el som överstiger 0,75 kronor per kilowattimme under perioden den 1 oktober 2021 till och med den 30 september 2022. Stöd lämnas då med ett belopp som motsvarar den faktiska kostnad som överstiger 0,75 kronor per kilowattimme, dock högst 0,5 kronor per kilowattimme i elområde 3 och 0,79 kronor per kilowattimme i elområde 4.

5 En förordning om elstöd till konsumenter

Den beslutade förordningen innebär att en fysisk person som tar ut el från ett nätföretags elnät i en eller flera uttagspunkter för konsumentändamål i Sverige (elkonsument) har rätt att utan ansökan få ersättning i den utsträckning som anges i förordningen. En elkonsument har rätt till elstöd, om uttagspunkten finns i elområde 3 eller 4, el togs ut för förbrukning i uttagspunkten någon gång under oktober 2021–september 2022 och elkonsumenten den 17 november 2022 hade rätt att ta ut el i uttagspunkten enligt ett avtal med nätföretaget.

Elstöd ska lämnas för el som togs ut för förbrukning under oktober 2021–september 2022, till den del förbrukningen inte överstiger 3 000 000 kilowattimmar för en uttagspunkt, med 50 öre per kilowattimme för en uttagspunkt som finns i elområde 3 och 79 öre per kilowattimme för elområde 4. Ett nätföretag ska i fråga om uttagspunkter för konsumentändamål i elområde 3 och 4 till Försäkringskassan rapportera de uppgifter som behövs för att Försäkringskassan ska kunna besluta om elstöd. Försäkringskassan får besluta om när och i vilket format uppgifterna ska lämnas.

På begäran av Skatteverket ska Försäkringskassan lämna de uppgifter om beslut i ärenden enligt förordningen som behövs för Skatteverkets kontroll eller beslut enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

Försäkringskassan ska pröva frågor om elstöd. Svenska kraftnät ska på begäran lämna Försäkringskassan de uppgifter som behövs för att kunna genomföra kontroller och säkerställa korrekta utbetalningar. En mottagare

av elstöd är som utgångspunkt återbetalningsskyldig om stödet har bestämts felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta. Förordningen träder i kraft den 9 januari 2023.

Frågan om hur elstöd till elanvändare som är näringsidkare eller juridiska personer ska administreras bereds för närvarande i Regeringskansliet.

6 Offentlighet och sekretess

6.1 Allmänt om offentlighets- och sekretessregleringen

Rätten att ta del av allmänna handlingar

Enligt 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen (TF) har var och en rätt att ta del av allmänna handlingar. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och enligt 2 kap. 9 eller 10 § TF anses inkommen till myndigheten eller upprättad där (2 kap. 4 § TF). Med myndighet jämställs riksdagen och en beslutande kommunal församling (2 kap. 5 § TF).

Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § första stycket TF begränsas endast om det krävs med hänsyn till vissa intressen, bl.a. myndigheters verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn, intresset av att förebygga eller beivra brott, det allmännas ekonomiska intresse samt skyddet för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Av andra stycket följer att en sådan begränsning ska anges noga i en bestämmelse i en särskild lag eller, om det anses lämpligare i ett visst fall, i en annan lag som den särskilda lagen hänvisar till. Den särskilda lag som avses i 2 kap. 2 § andra stycket TF är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL.

Enligt 1 kap. 7 § TF står det var och en fritt att meddela uppgifter i vilket ämne som helst i syfte att de ska göras offentliga i en tryckt skrift (meddelarfrihet). Meddelarfriheten har vissa begränsningar. Viss tystnadsplikt som har företräde framför meddelarfriheten anges i TF och yttrandefrihetsgrundlagen. I övrigt räknas de tystnadsplikter som har företräde framför meddelarfriheten upp i slutet av varje kapitel i fjärde–sjätte avdelningarna OSL.

Offentlighets- och sekretesslagen

Sekretess innebär inte bara begränsningar av rätten att ta del av allmänna handlingar utan även förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt (3 kap. 1 § OSL). Sekretess gäller mot enskilda och mot andra myndigheter samt mellan olika självständiga verksamhetsgrenar inom myndigheter (8 kap. 1 och 2 §§ OSL). I regel består en sekretessbestämmelse av tre huvudsakliga rekvisit, dvs. förutsättningar för bestämmelsens tillämplighet. Dessa rekvisit anger sekretessens föremål, räckvidd och styrka.

Sekretessens föremål är den information som kan hemlighållas och anges i lagen genom ordet ”uppgift” tillsammans med en mer eller mindre långtgående precisering av uppgiftens art, t.ex. uppgift om enskilda personliga förhållanden.

En sekretessbestämmelses räckvidd bestäms normalt genom att det i bestämmelsen preciseras att sekretessen för de angivna uppgifterna bara gäller i en viss typ av ärende, i en viss typ av verksamhet eller hos en viss myndighet.

Sekretessens styrka bestäms som regel med hjälp av s.k. skaderekvisit. Man skiljer i detta sammanhang mellan raka och omvända skaderekvisit. Vid raka skaderekvisit är utgångspunkten att uppgifterna är offentliga och att sekretess bara gäller om det kan antas att viss skada uppstår om de lämnas ut. Vid omvända skaderekvisit är utgångspunkten den motsatta. Då är presumptionen att uppgifterna omfattas av sekretess. Uppgifterna får då lämnas ut endast om det står klart att uppgifterna kan röjas utan att viss skada uppstår.

När det övervägs att införa en ny sekretessbestämmelse i OSL ska det alltid göras en avvägning mellan sekretessintresset och insynintresset (prop. 1979/80:2 Del A s. 75 och 76). När skälen för att införa en sekretessbestämmelse anses väga tyngre än insynintresset kommer avvägningen mellan skyddsintresset och allmänhetens intresse av insyn normalt till uttryck genom att sekretessbestämmelsen förses med ett skaderekvisit. Skaderekvisitet säkerställer att inte mer sekretess åstadkoms än vad som är nödvändigt för att skydda det intresse som föranlett bestämmelsen.

Sekretessbrytande bestämmelser

Sekretess gäller som huvudregel inte bara i förhållande till enskilda, utan också mellan myndigheter, och i viss utsträckning även inom en myndighet (8 kap. 1 och 2 §§ OSL). Ibland måste dock en myndighet kunna lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess för att kunna utföra sitt uppdrag. Sekretessregleringen innehåller därför vissa särskilda sekretessbrytande bestämmelser.

En sekretessbrytande bestämmelse innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas ut under vissa förutsättningar. Den sekretessbrytande bestämmelsen utformas efter en intresseavvägning mellan de olika organens behov av att utbyta uppgifter och det intresse som den aktuella sekretessbestämmelsen avser att skydda. Av 10 kap. 1 § och 12 kap. 2 § OSL följer att sekretess till skydd för någon enskild inte hindrar att uppgifter om den enskilde lämnas till andra enskilda eller en myndighet om den enskilde samtycker till det.

6.2 Sekretess i Försäkringskassans verksamhet

Enligt 28 kap. 1 § OSL gäller sekretess hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs, och uppgiften förekommer i ett ärende enligt lagstiftning som bl.a. rör ekonomisk förmån för enskild. Sekretessens föremål är

uppgifter om enskildas hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden. I begreppet personliga förhållanden inryms uppgifter som kan röra vitt skilda förhållanden som t.ex. en persons adress eller yttringarna av ett psykiskt sjukdomstillstånd (prop. 1979/80:2 Del A s. 84). Även uppgift om enskilds namn anses omfattas av begreppet (se RÅ 1994 not 516 och prop. 2003/04:93 s. 45). Likaså kan uppgifter om en persons ekonomi falla under begreppet personliga förhållanden (prop. 1979/80:2 Del A s. 84).

Sekretessen på socialförsäkringsområdet avgränsas med ett rakt skaderekvisit och gäller bara om det kan antas att den enskilde eller någon honom eller henne närstående lider men, om uppgiften röjs. Den enskilde kan anses lida men av en åtgärd som typiskt sett upplevs som en påtaglig nackdel för den berörde, även om åtgärden är fullt rättsenlig och i övrigt acceptabel. När det gäller t.ex. uppgifter om enskildas sjukskrivningsperioder bör man i regel ha skäl att anta att det är en sådan risk förenad med ett utlämnande att sekretess ska iakttas. I synnerhet är det fallet om den som begär att få del av uppgifterna inte vill tala om ändamålet med sin begäran eller uppträder anonymt. Ännu klarare är det att uppgifter om någons sjukskrivningsfrekvens inte ska lämnas.

Hos Försäkringskassan finns det även sekretessbestämmelser till skydd för en enskilds affärs- eller driftförhållanden. Enligt 28 kap. 4 § OSL gäller sekretess i ett ärende om arbetsskadeförsäkring för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Med skada avses i OSL i första hand ekonomisk skada.

7 Sekretess ska gälla hos Försäkringskassan i ärenden om elstöd till elanvändare för uppgift om enskilds personliga förhållanden

Regeringens förslag: Sekretess ska gälla hos Försäkringskassan i ärende om stöd till elanvändare för att mildra effekterna av höga elpriser för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgifter i en allmän handling ska sekretessen gälla i högst 20 år.

Förslaget i promemorian Sekretess vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om högkostnadsskydd för elanvändare och slopad kontrolluppgiftsskyldighet överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Det stora flertalet av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker eller har inte några synpunkter på förslaget. Bland dessa finns *Affärsverket svenska kraftnät*, *Ellevio*, *Energiföretagarna*, *Energimarknadsinspektionen*, *Försäkringskassan*, *Integritetsskyddsmyndigheten*, *Kammarrätten i Stockholm*, *Vattenfall* och *Villaägarnas Riksförbund*. Några av remissinstanserna, däribland *Affärsverket svenska kraft-*

nät, Energiföretagarna, Energimarknadsinspektionen, Försäkringskassan och Vattenfall, anser att även uppgifter om företags uttagspunkter och tillhörande förbrukning bör omfattas av sekretess.

Flera remissinstanser motsätter sig en sekretessbestämmelse, däribland *Justitiekanslern* och *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet*, eftersom de anser att uppgifter om elförbrukning och utbetalt belopp inte kan anses vara så integritetskänsliga att insynsintresset ska få vika för skyddsintresset. Justitiekanslern framhåller särskilt att de skäl som framförts för att införa den föreslagna bestämmelsen inte är tillräckliga.

Svenska journalistförbundet, *Tidningsutgivarna (TU)* och *Utgivarna* avstyrker förslaget, eftersom ett omvänt skaderekvisit innebär att det i praktiken inte kommer att vara möjligt att få ut uppgifter om enskildas elförbrukning och utbetalt belopp, trots att uppgifterna har ett stort allmänintresse som motiverar insyn. Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet framför liknande synpunkter och framhåller vikten av att kunna granska och utvärdera stödet i efterhand. Svenska journalistförbundet anser, i likhet med Justitiekanslern, *Kammarrätten i Göteborg* och Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet att om en sekretessbestämmelse ändå införs, så bör huvudregeln vara att uppgifterna är offentliga.

Skälen för regeringens förslag: Försäkringskassans arbete med att besluta om utbetalning av elstöd till elanvändare kommer att innebära behandling av personuppgifter, uppgifter om elförbrukning och uppgifter om det belopp som har betalats ut.

Uppgifter om enskildas elförbrukning på årsbasis är i vissa fall offentliga uppgifter genom energideklarationen. Energideklarationen är ett dokument med uppgifter om hur mycket energi som går åt i ett hus när det används. För privata bostäder som inte är flerfamiljshus, t.ex. villor och radhus, ska en energideklaration tas fram i samband med att huset nyuppförs eller, om det byggdes före det att lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader (energideklarationslagen) trädde i kraft den 1 oktober 2006, när huset ska säljas. Av 9 § 1 energideklarationslagen framgår att det i energideklarationen ska ingå uppgifter om byggnadens energiprestanda, bl.a. en redovisning av elförbrukningen under ett år. Av 18 § förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader framgår att Boverket ska, i fråga om byggnader som har energideklarerats, hålla ett energideklarationsregister tillgängligt på sin webbplats som bl.a. innehåller uppgifter om byggnadens energiprestanda, som t.ex. elförbrukning under ett år.

Uppgifter om enskildas elförbrukning finns även hos de kommunala elnätsföretagen som omfattas av offentlighetsprincipen. Det finns därför möjlighet att begära ut uppgifterna därifrån med stöd av tryckfrihetsförordningen. Majoriteten av elnätskunderna har dock avtal med privata elnätsföretag som inte omfattas av offentlighetsprincipen.

Verksamheten hos Försäkringskassan kommer att innebära att person- och adressuppgifter tillsammans med uppgifter om ett års förbrukning av el kommer att samlas hos myndigheten för samtliga hushåll i elområde 3 och 4.

Rätten att ta del av allmänna handlingar utgör en av hörnstenarna i vårt demokratiska statsskick. Genom tillgången till allmänna handlingar underlättas en fri åsiktsbildning, en fri och på fakta grundad debatt i skilda samhällsfrågor liksom den medborgerliga kontrollen av den offentliga makt-

utövningen. Det finns ett starkt allmänt intresse av att kunna ta del av uppgifter om elförbrukning och stöd bl.a. för att kunna granska de effekter som elstödet får. Detta är också något som framförs av *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet*, *Svenska journalistförbundet* och *Utgivarna*.

Mot detta ska sekretessintresset och de enskildas intresse av att uppgifterna inte röjs ställas. Uppgifter om förbrukad el är inte offentliga hos de privata elnätsföretagen i dag och för majoriteten av enskilda är elförbrukningen en angelägenhet mellan elanvändaren och elnätsföretaget. Eftersom uppgifterna samlas in direkt från elnätsföretagen, kommer inte heller enskilda att kunna förhindra att uppgifterna lämnas in till och förvaras hos Försäkringskassan.

Justitiekanslern, *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* och *Svenska journalistförbundet* anser, till skillnad från bedömningen i promemorian, att det saknas tillräckliga skäl för att införa den föreslagna bestämmelsen med hänvisning till att uppgifter om elförbrukning och utbetalt belopp inte kan anses vara så integritetskänsliga att skyddsintresset väger tyngre än insynsintresset. Uppgifter om elförbrukning och utbetalt belopp kan visserligen framstå som mindre integritetskänsliga var för sig. Tillsammans kan de dock ge en mer omfattande bild av den enskildes förhållanden. Uppgifterna bör i sammanställd form kunna användas för att ge en bild av vanor, livsstil och ekonomi hos enskilda individer och grupper i elområde 3 och 4. De skulle exempelvis kunna användas i försäljningskampanjer eller för att i olika sammanhang peka ut enskildas elförbrukning på ett för den enskilde ofördelaktigt sätt. Även om en sådan åtgärd är fullt rättssenlig kan den för en enskild som berörs upplevas som en så påtaglig nackdel att denne kan anses lida men av åtgärden. Det finns alltså en risk att uppgifterna skulle kunna användas på ett sätt som är till men för den enskilde om de blev offentliga. Sammanfattningsvis bedömer regeringen att det finns ett behov av sekretess för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om elstöd till elanvändare.

Svenska journalistförbundet anser, i likhet med *Justitiekanslern*, *Kammarrätten i Göteborg*, *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* och *Utgivarna*, att det är för långtgående med ett omvänt skaderekvisit. För att tillgodose insynsintresset förordar de att uppgifter som ligger till grund för ärenden om elstöd enbart ska skyddas av ett rakt skaderekvisit. Uppgifter om elförbrukning och vilket stödbelopp som kan kopplas till elförbrukningen bedöms vara sådana uppgifter som kan hänföras till den enskildes ekonomi. Även om en enskilds ekonomi kan anses falla in under begreppet ”personliga förhållanden” har sådana uppgifter vid tillämpningen av 28 kap. 1 § OSL som utgångspunkt inte ansetts vara av sådan art att de typiskt sett medför men vid ett utlämnande, om inte uppgiften exempelvis ska användas i en tvist mot den enskilde (se prop. 1979/80:2 Del A s. 190, RÅ 1992 not. 477 och HFD 2021 not. 41). Vid en tillämpning av en sekretessbestämmelse med rakt skaderekvisit kan det därför antas att sådana uppgifter som det nu är fråga om hade lämnats ut. Eftersom uppgifter om enskildas ekonomiska förhållanden normalt sett inte är kända för allmänheten i det avseende som kommer att aktualiseras genom elstödet, anser regeringen att uppgifterna bör skyddas med ett omvänt skaderekvisit. Uppgifterna bör alltså skyddas av sekretess, om det inte står klart att de kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Hos Centrala studiestödsnämnden gäller sekretessen för uppgift om personliga och ekonomiska förhållanden i 50 år (se 28 kap. 9 § OSL). För uppgift om enskildas personliga förhållanden gäller sekretessen hos Skatteverket i högst 20 år och hos Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten i högst 70 år (se 27 kap. 1 § och 28 kap. 1 § OSL).

De uppgifter som Försäkringskassan ska behandla kommer i regel inte att vara av ett känsligt slag. Merparten av de uppgifter om enskilda som behandlas hos myndigheten kommer att gälla enskildas ekonomiska förhållanden under en avgränsad tid. Mot denna bakgrund bör sekretessen vid Försäkringskassans handläggning av ärenden som innebär utbetalning av elstöd till elanvändare följa den grundprincip som gäller för sekretess-tidens längd när det gäller enskildas ekonomiska förhållanden. Sekretessen till skydd för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden bör därför gälla i högst 20 år.

Flera av remissinstanserna anser att även uppgifter hänförliga till företag bör omfattas av sekretess. Eftersom frågan om hur elstödet ska administreras till elanvändare som är näringsidkare eller juridiska personer fortfarande bereds i Regeringskansliet, finns det inte skäl att nu ta ställning till om sådana uppgifter bör omfattas av sekretess.

8 Sekretess ska gälla hos Försäkringskassan i ärenden om elstöd till elanvändare för uppgifter som används för att identifiera elektriska anläggningar

Regeringens förslag: Sekretess ska gälla hos Försäkringskassan i ärende om stöd till elanvändare för att mildra effekterna av höga elpriser för uppgift som används för att identifiera elektriska anläggningar, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att en enskild lider skada.

För uppgifter i en allmän handling ska sekretessen gälla i högst 20 år.

Förslaget i promemorian Sekretess i fråga om elektriska anläggningars identitet vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd till elanvändare överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det. *Svenska Journalistförbundet* och *Tidningsutgivarna* avstyrker förslaget. *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* och *Justitiekanslern* anser att det inte framgår att en bestämmelse av aktuellt slag är motiverad. *Kammarrätten i Göteborg* anför att de skäl som anges för sekretessens styrka är översiktliga och efterfrågar en djupare analys. *Affärsverket svenska kraftnät* och *Energimarknadsinspektionen* anser att även uppgifter om förbrukning bör omfattas av sekretess. *Försäkringskassan* anser att sekretess bör gälla för uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden. *Fortifikationsverket* vill belysa att anläggningsspecifik information med anknytning till kunduppgifter riskerar att röja känsliga

uppgifter avseende exempelvis lokalisering av anläggningar, vilket kan medföra omfattande skada för verksamhetsutövare.

Skälen för regeringens förslag

Anläggnings-id

Elnätsföretagen kommer att rapportera de uppgifter som Försäkringskassan behöver för att besluta om elstöd, bl.a. uppgifter som används för att identifiera elanvändarens uttagspunkt. Utagspunkten identifieras genom angivande av s.k. anläggningsidentitet eller anläggnings-id.

Anläggnings-id är den unika identitet som används för identifiering av en elektrisk anläggning som är ansluten till ett elnät som omfattas av kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen (1997:857). Det är nätkoncessionshavaren (nätföretaget) som tar fram anläggnings-id. Anläggnings-id används vid kommunikation mellan nätföretaget och elleverantörerna och vid kommunikation mellan nätföretaget och elanvändaren. Spridningen av uppgifter om anläggnings-id är i dag begränsad, eftersom det är få aktörer utanför den nämnda kretsen som får del av sådana uppgifter. Nätföretagens rapportering till Försäkringskassan innebär att uppgifter om anläggnings-id samlas på ett och samma ställe och att uppgifterna omfattas av offentlighetsprincipen.

Samtliga anläggnings-id finns samlade hos Energimarknadsinspektionen, eftersom uppgiften ingår i nätföretagens rapportering enligt inspektionens föreskrifter om skyldighet att rapportera elavbrott för bedömning av leveranssäkerheten i elnäten (EIFS 2015:4). Uppgifterna är dock av-identifierade och går alltså normalt inte att knyta till exempelvis en viss elanvändare. Energimarknadsinspektionen bedömer att uppgifterna hos inspektionen omfattas av absolut sekretess med tillämpning av 30 kap. 23 § första stycket 2 OSL och 9 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641). Information om anläggnings-id finns inte samlad hos någon annan myndighet eller central aktör.

Behovet av sekretess

Det finns utrymme för att missbruka anläggnings-id, något som framhålls av bl.a. *Villaägarnas Riksförbund*. Oseriösa elleverantörer, som har kännedom om nätföretagets anläggnings-id för en elanvändares uttagspunkt, kan använda uppgiften för att registrera ett leverantörsbyte utan elanvändarens samtycke. Att en isolerad uppgift om anläggnings-id blir känd behöver dock inte i normalfallet innebära att en elanvändare lider skada eller men. Det är alltså tveksamt om anläggnings-id typiskt sett är en känslig uppgift när det gäller en enskild elanvändares personliga eller ekonomiska förhållanden. *Justitiekanslern*, *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* och *Svenska Journalistförbundet* ställer sig tveksamma till behovet av sekretess.

En omfattande förteckning över ett nätföretags uttagspunkter är dock normalt skyddsvärd från nätföretagens och elleverantörernas perspektiv. Uppgifter om anläggnings-id är hänförliga till företagets affärs- och driftförhållanden, dvs. sådana uppgifter som normalt hålls hemliga för att t.ex. skydda företaget från ekonomisk skada. En sammanställning av anläggnings-id, tillsammans med information om förbrukning och adresser, liknar i

mycket ett sådant kundregister som ett nätföretag eller en elleverantör behandlar som en företagshemlighet. Om en sådan sammanställning görs tillgänglig för utomstående, finns en inte obetydlig risk för att uppgifterna används av oseriösa aktörer på ett sätt som gör att berörda företag lider ekonomisk skada.

Uppgifter om anläggnings-id kan omfattas av sekretess enligt befintliga bestämmelser i OSL. Sekretess kan enligt 30 kap. 23 § OSL gälla i en statlig myndighets verksamhet som består i bl.a. tillsyn eller stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om regeringen meddelar föreskrifter detta. Den regleringen omfattar dock inte ärenden om elstöd till konsumenter. Svenska Journalistförbundet pekar på att sekretess enligt 21 kap. 7 § OSL gäller för personuppgift, om det kan antas att uppgiften efter ett utlämnande kommer att behandlas i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Regeringen bedömer dock att den paragrafen inte ger ett tillräckligt skydd för uppgifterna.

Det finns mot denna bakgrund skäl att överväga en ny sekretessbestämmelse som omfattar uppgifter om anläggnings-id. Frågan är då om intresset av insyn i stödförfarandet väger tyngre än sekretessintresset. De aktuella uppgifterna är normalt inte tillgängliga för allmänheten. De kommer att finnas hos Försäkringskassan med anledning av att nätföretagen åläggs en skyldighet att rapportera uppgifterna till myndigheten. Uppgifter om anläggnings-id kommer att användas för att hantera utbetalningen av elstöd men har inte någon betydelse för stödets storlek och har inte heller i övrigt någon innebörd som gör att det finns ett uttalat insynsintresse.

Affärsverket svenska kraftnät och *Energimarknadsinspektionen* anser att även uppgifter om förbrukning är sådana affärs- och driftförhållanden som bör omfattas av sekretess. Även *Försäkringskassan* framhåller att det finns andra uppgifter än anläggnings-id som kan vara skyddsvärda inom ramen för myndighetens handläggning av elstöd till näringsidkare och juridiska personer. Utgångspunkten för lagstiftningsärendet är dock det elstöd som ska lämnas till konsumenter. Frågor om sekretess i samband med stöd till elanvändare som är näringsidkare eller juridiska personer ligger utanför ramarna för lagrådsremissen. Med hänsyn till kretsen av stödmottagare krävs det inte heller särskilda överväganden i fråga om sådan anläggnings-specifik information som *Fortifikationsverket* pekar på.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att det finns ett behov av sekretess för uppgifter som används för att identifiera elektriska anläggningar i ärenden om elstöd till elanvändare. Uppgifterna har ett så pass stort skyddsvärde att det är motiverat med sekretess även med beaktande av intresset av insyn i stödförfarandet.

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet anser att en eventuell sekretessbestämmelse bör vara tydligare inriktad på affärs- eller driftförhållanden och att uttrycket uppgift som används för att identifiera elektriska anläggningar förefaller vara något bredare än anläggningsidentitet. Det saknas dock anledning att precisera en bestämmelse ytterligare. Det kan inte antas att andra uppgifter än anläggnings-id kommer att omfattas

av bestämmelsens tillämpning i praktiken. Om en sådan situation skulle uppkomma, framstår det dock som motiverat att även andra uppgifter som används för att identifiera elektriska anläggningar omfattas.

Sekretessens styrka

När det övervägs att införa en ny sekretessbestämmelse i OSL ska det alltid göras en avvägning mellan sekretessintresset och insynsintresset (prop. 1979/80:2 Del A s. 75 f.). När skälen för att införa en sekretessbestämmelse anses väga tyngre än insynsintresset kommer avvägningen mellan skyddsintresset och allmänhetens intresse av insyn normalt till uttryck genom att sekretessbestämmelsen förses med ett skaderekvisit. Skaderekvisitet säkerställer att inte mer sekretess åstadkoms än vad som är oundgängligen nödvändigt för att skydda det intresse som föranlett bestämmelsen. Om insynsintresset anses väga tyngst införs en presumtion för offentlighet, vilket innebär att en uppgift som omfattas av bestämmelsens tillämpningsområde får hemlighållas endast om det kan antas att en viss angiven skada inträffar om uppgiften lämnas ut, dvs. bestämmelsen är försedd med ett s.k. rakt skaderekvisit. I de fall sekretessintresset anses väga tyngst införs en presumtion för sekretess, dvs. ett omvänt skaderekvisit. Detta innebär att en uppgift som omfattas av bestämmelsens tillämpningsområde inte får lämnas ut om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att en viss i bestämmelsen angiven skada inträffar. Några remissinstanser, bl.a. *Tidningsutgivarna*, förordar ett rakt skaderekvisit.

Som framgår ovan är uppgifter om anläggnings-id normalt inte kända för allmänheten. När det gäller enskilda anläggningar är en uppgift om anläggnings-id inte nödvändigtvis en känslig uppgift, men med utgångspunkt i det som sägs ovan måste en sammanställning av sådan information anses vara det. Ett rakt skaderekvisit skulle alltså i enskilda fall kunna medföra att uppgifter om anläggnings-id lämnas ut, trots att det i förlängningen skulle göra det möjligt att sammanställa en omfattande förteckning. Det kan inte heller anses finnas något uttalat insynsintresse när det gäller den sortens information i ett ärende om elstöd till elanvändare.

Regeringen bedömer att ett omvänt skaderekvisit är nödvändigt för att säkerställa det aktuella sekretessintresset. Sekretess bör alltså gälla om det inte står klart att uppgifterna kan röjas utan att en enskild lider skada.

Sekretesstid

I likhet med vad som i de flesta fall gäller i fråga om sekretess för enskildas affärs- och driftförhållanden bör sekretessen gälla i högst tjugo år.

9 Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör inte inskränkas

Regeringens bedömning: Den tystnadsplikt som följer av de nya sekretessbestämmelserna bör inte ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter.

Bedömningen i promemorian Sekretess vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om högkostnadsskydd för elanvändare och slopad kontrolluppgiftsskyldighet överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna instämmer i eller har inte några synpunkter på bedömningen.

Bedömningen i promemorian Sekretess i fråga om elektriska anläggningars identitet vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd till elanvändare överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna instämmer i eller har inte några synpunkter på bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Sekretess innebär enligt 3 kap. 1 § OSL både handlingssekretess och tystnadsplikt. Den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen har dock som huvudregel företräde framför den tystnadsplikt som följer av en sekretessbestämmelse.

Varje gång en ny sekretessbestämmelse införs behöver lagstiftaren överväga om den tystnadsplikt som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen i stället bör ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Utgångspunkten är att stor återhållsamhet ska iakttas vid prövningen av om undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör göras i ett särskilt fall (se prop. 1979/80:2 Del A s. 111 f.).

Enligt de föreslagna sekretessbestämmelserna finns det en presumtion för att uppgifterna omfattas av sekretess. Uppgifternas art är dock inte sådan att en inskränkning i meddelarfriheten är motiverad. Dessutom har den tystnadsplikt som följer av 28 kap. 1, 5 och 8 §§ OSL, som omfattar verksamhet hos Försäkringskassan, inte getts företräde framför meddelarfriheten, jämför 28 kap. 17 § OSL. Meddelarfriheten bör därför inte inskränkas.

10 Slopad kontrolluppgiftsskyldighet för näringsbidrag i vissa fall

Regeringens förslag: Skyldigheten att lämna kontrolluppgift om utbetalad ersättning som avser elstöd till elanvändare ska slopas.

Förslaget i promemorian Sekretess vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om högkostnadsskydd för elanvändare och slopad kontrolluppgiftsskyldighet överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inte några synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Kontrolluppgifter om intäkt och avdrag i inkomstslaget näringsverksamhet ska lämnas för särskilt angivna ersättningar och förmåner samt för olika händelser som berör skogs- och skogsskadekonto och upphovsmannakonto, se 16 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL.

Skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om ersättningar och förmåner som ska hänföras till inkomstslaget näringsverksamhet omfattar endast vissa ersättningar och förmåner (16 kap. 1 § första stycket SFL). En utbetalare som betalar ut stöd eller efterskänkt belopp som avses i 29 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna en kontrolluppgift (16 kap. 2 § och 3 § 1 SFL. I 29 kap. inkomstskattelagen finns bestämmelser om beskattningen av näringsbidrag och andra stöd till näringsidkare. Kontrolluppgift om näringsbidrag och liknande ersättningar ska bara lämnas för fysiska personer.

Enligt den beslutade förordningen om elstöd till konsumenter ska Försäkringskassan betala ut stödet. Ersättning enligt förordningen ska betalas ut till den som enligt ett avtal med ett nätföretag har tagit ut el från elnätet i en uttagspunkt för konsumentändamål.

Om ersättningen enligt förordningen ges till en fysisk person som bedriver enskild näringsverksamhet och stödet ska anses hänförligt till den enskilda näringsverksamheten, är det fråga om ett sådant skattepliktigt näringsbidrag som avses i 29 kap. 2 § inkomstskattelagen. I dessa fall ska ersättningen tas upp till beskattning. Enligt befintliga regler i SFL har Försäkringskassan i dessa fall en skyldighet att lämna kontrolluppgifter. Det är emellertid inte möjligt för Försäkringskassan att, bland de fysiska personer som tar emot stödet, sälla ut enskilda näringsidkare för vilka kontrolluppgifter ska lämnas. Kontrolluppgiftsskyldigheten bör därför slopas i dessa fall.

Det kan i denna del noteras att Skatteverket, enligt SFL, har en vidsträckt möjlighet att kontrollera att enskilda näringsidkare tagit upp ersättningen enligt förordningen till beskattning. Det framgår vidare av förordningen att Försäkringskassan på begäran av Skatteverket ska lämna de uppgifter om beslut i ärenden enligt förordningen som behövs för Skatteverkets kontroll eller beslut enligt SFL.

Sammanfattningsvis bör det införas ett undantag i SFL som innebär att kontrolluppgifter till Skatteverket inte ska lämnas om ersättning som avser utbetalning av elstöd till elanvändare.

11 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 februari 2023. Ändringen i skatteförfarandelagen ska upphöra att gälla vid utgången av 2024. Äldre föreskrifter ska fortfarande gälla för ersättning och förmån som getts ut före ikraftträdandet.

Förslaget i promemorian Sekretess vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om högkostnadsskydd för elanvändare och slopad kontrolluppgiftsskyldighet överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* anför att ändringen i skatteförfarandelagen, i avsaknad av en preskriptionsbestämmelse i förslaget till förordning om elstöd till elanvändare, bör upphöra att gälla vid utgången av år 2033, när de sista utbetalningarna potentiellt kan behöva göras.

Förslaget i promemorian Sekretess i fråga om elektriska anläggningars identitet vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd till elanvändare överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inte några synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Som anges i avsnitt 3 har regeringen beslutat en förordning om elstöd till konsumenter. Förordningen träder i kraft den 9 januari 2023. Det är angeläget att bestämmelserna om sekretess till skydd för uppgifter som hänför sig till ärenden om elstöd finns på plats när uppgifter från elnätsföretagen överförs till Försäkringskassan. Den föreslagna sekretessbestämmelsen bör därför träda i kraft den 1 februari 2023.

Den nya bestämmelse som införs i skatteförfarandelagen föreslås också träda i kraft den 1 februari 2023. Merparten av utbetalningarna av elstödet kommer att ske under 2023. Regeringen anser därför, till skillnad mot vad *Försäkringskassan* anför, att förändringen i skatteförfarandelagen inte behöver gälla längre än till utgången av 2024. Bestämmelsen i skatteförfarandelagen bör därför upphöra att gälla vid utgången av 2024. Äldre föreskrifter bör fortfarande gälla för ersättning och förmån som getts ut före ikraftträdandet.

12 Konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslagen medför inte några kostnadsökningar eller konsekvenser för bl.a. sysselsättningen eller den offentliga servicen i olika delar av samhället.

Bedömningen i promemorian Sekretess vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om högkostnadsskydd för elanvändare och slopad kontrolluppgiftsskyldighet överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna instämmer i eller har inte några synpunkter på bedömningen.

Bedömningen i promemorian Sekretess i fråga om elektriska anläggningars identitet vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd till elanvändare överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna instämmer i eller har inte några synpunkter på bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Förslagen bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Försäkringskassan, Skatteverket eller staten i övrigt, och inte heller för kommuner, regioner, företag eller andra

enskilda. Förslagen bedöms inte få några samhällsekonomiska konsekvenser i övrigt.

För Försäkringskassan innebär förslagen en ökad tydlighet om vad som gäller när allmänna handlingar begärs ut vid myndigheten i ärenden som rör utbetalning av elstöd till elanvändare. Någon ökad arbetsbelastning jämfört med i dag kan inte förväntas.

Förslagen bedöms inte medföra några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, brottsligheten eller det brottsförebyggande arbetet, sysselsättningen och den offentliga servicen i olika delar av landet, små företag, jämställdheten mellan kvinnor och män eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen.

13 Författningskommentar

13.1 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

28 kap.

Elstöd till elanvändare

4 a § Sekretess gäller hos Försäkringskassan i ärende om stöd till elanvändare för att mildra effekterna av höga elpriser för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Paragrafen är ny och reglerar sekretess vid Försäkringskassan. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Första stycket innehåller en bestämmelse om sekretess hos Försäkringskassan i ärenden om elstöd till elanvändare. Uppgifter om elförbrukning och utbetalt belopp är uppgifter som typiskt sett inte kan röjas utan risk för sådant men som avses i stycket.

Enligt *andra stycket* gäller sekretessen för en uppgift i en allmän handling i högst 20 år.

4 b § Sekretess gäller hos Försäkringskassan i ärende om stöd till elanvändare för att mildra effekterna av höga elpriser för uppgift som används för att identifiera elektriska anläggningar, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att en enskild lider skada.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Paragrafen är ny och reglerar sekretess hos Försäkringskassan. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Första stycket innehåller en bestämmelse om sekretess hos Försäkringskassan i ärenden om elstöd till elanvändare. Uppgifter som används för att identifiera elektriska anläggningar, i praktiken s.k. anläggningsidentitet eller anläggnings-id, är uppgifter som typiskt sett inte kan röjas utan risk för sådan skada som avses i stycket. Alla anläggningar som är anslutna till ett elnät som omfattas av kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen (1997:857) har en anläggningsidentitet. Det är elnätsföretaget som tar fram anläggnings-id.

Enligt *andra stycket* gäller sekretessen för en uppgift i en allmän handling i högst 20 år.

Ikraftträdandebestämmelse

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2023.

I bestämmelsen anges att lagen träder i kraft den 1 februari 2023. Övervägandena finns i avsnitt 11.

13.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

16 kap.

2 § Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

Kontrolluppgift ska inte lämnas om ersättning som avser utbetalning av elstöd till elanvändare.

Av paragrafen framgår för vem kontrolluppgift ska lämnas och av vem.

I *andra stycket*, som är nytt, anges att kontrolluppgift inte ska lämnas om ersättningen som avser utbetalning av elstöd till elanvändare.

Övervägandena finns i avsnitt 10.

Ikraftträdandebestämmelse

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2023.

I bestämmelsen anges att lagen träder i kraft den 1 februari 2023.

Övervägandena finns i avsnitt 11.

13.3 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

16 kap.

2 § Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

Av paragrafen framgår för vem kontrolluppgift ska lämnas och av vem.

Andra stycket i paragrafen tas bort. Detta medför att undantaget från kontrolluppgiftsskyldighet avseende ersättningen som avser utbetalning av elstöd till elanvändare tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 10.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ersättning och förmån som getts ut före ikraftträdandet.

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2025.

I *andra punkten* anges att äldre föreskrifter fortfarande gäller för ersättning och förmån som getts ut före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 11.

Sammanfattning av promemorian Sekretess vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om högkostnadsskydd för elanvändare och slopad kontrolluppgiftsskyldighet

I promemorian föreslås att en ny sekretessbestämmelse införs i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) till skydd för enskilda personliga förhållanden vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om högkostnadsskydd för elanvändare. För uppgifter om enskilda personliga förhållanden i sådana ärenden föreslås att sekretess ska gälla om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

I promemorian föreslås också att kontrolluppgiftsskyldigheten ska slopas för ersättning som avser utbetalning av högkostnadsskydd för elanvändare. Den nya bestämmelsen införs i skatteförordningen (2011:1244).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2023.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 28 kap. 4 a §, och närmast före 28 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 kap.

Högekostnadsskydd för elanvändare

4 a §

Sekretess gäller hos Försäkringskassan i ärende om stöd till elanvändare för att mildra effekterna av höga elpriser för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2023.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §³

Kontrollavgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

Kontrollavgift ska inte lämnas om ersättning som avser utbetalning av högstkostnadsskydd för el-användare.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2023.

³ Senaste lydelse 2017:387.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap. 2 §¹

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

Kontrolluppgift ska inte lämnas om ersättning som avser utbetalning av högstkostnadskydd för el-användare.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ersättning och förmån som getts ut före ikraftträdandet.

Efter remiss har yttranden kommit in från Affärsverket svenska kraftnät, Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Domstolsverket, E.ON Elnät Sverige AB, Ellevio AB, Energiföretagen Sverige, Energi marknadsinspektionen, Försvarsmakten, Försäkringskassan, Förvaltningsrätten i Stockholm, Integritetsskyddsmyndigheten, Justitiekanslern, Kammarrätten i Göteborg, Kammarrätten i Stockholm, Kammarrätten i Sundsvall, Konsumentverket, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Polismyndigheten, Skatteverket, Socialstyrelsen, Statens energimyndighet, Svenska Journalistförbundet, TU Medier i Sverige AB, Utgivarna, Vattenfall Eldistribution AB och Villaägarnas Riksförbund.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Fortifikationsverket, Göteborg Energi, Kraftringen AB, Mälarenergi Elnät AB, Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen, Svenskt Näringsliv, Sveriges Konsumenter, Sveriges Kommuner och Regioner, Säkerhetspolisen och Öresundskraft.

Sammanfattning av promemorian Sekretess i fråga om elektriska anläggningars identitet vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd till elanvändare

I promemorian föreslås att en ny sekretessbestämmelse införs i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) till skydd för enskilda affärs- eller driftförhållanden vid Försäkringskassans handläggning av ärenden om elstöd till elanvändare. För uppgifter som används för att identifiera elektriska anläggningar i sådana ärenden föreslås att sekretess ska gälla, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att en enskild lider skada. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 februari 2023.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 28 kap. 4 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 kap.

4 b §

Sekretess gäller hos Försäkringskassan i ärende om stöd till elanvändare för att mildra effekterna av höga elpriser för uppgift som används för att identifiera elektriska anläggningar, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2023.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Affärsverket svenska kraftnät, Domstolsverket, Ellevio AB, Energiföretagen Sverige, Energimarknadsinspektionen, E.ON Elnät Sverige AB, Fortifikationsverket, Forsvarsmakten, Försäkringskassan, Integritetsskyddsmyndigheten, Justitiekanslern, Kammarrätten i Göteborg, Kammarrätten i Stockholm, Kammarrätten i Sundsvall, Konsumentverket, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Polismyndigheten, Riksrevisionen, Statens energimyndighet, Svenska Journalistförbundet, Säkerhetspolisen, Tidningsutgivarna, Vattenfall Eldistribution AB och Villaägarnas Riksförbund.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Göteborg Energi, Krafringen AB, Mälarenergi Elnät AB, Riksdagens ombudsmän, Svenskt Näringsliv, Sveriges Kommuner och Regioner, Sveriges Konsumenter, Utgivarna och Öresundskraft.

Remissvar har därutöver inkommit från Bostadsrätterna.